

Til Utdanningskomiteen
Att:

Vår ref.:
BJ

Deres ref.:
[Navn]

Dato:
5. januar 2024

Skriftlig svar på spørsmål i utdanningskomiteens høring 16. november i sak: Lov om universiteter og høyskoler – Prop. 126 L (2022-2023).

Tekna takker for muligheten til å gi skriftlig svar på gode spørsmål i høringen i ovennevnte sak.

Spørsmål fra Øystein Mathisen på vegne av Lise Selnes (AP)

Hva konkret kan gjøres i lovarbeidet for å ivareta våre innspill knyttet til midlertidighet?

Tekna vil ikke gi et forslag til endringer direkte i lovteksten. Lovtekst må utredes av departementet.

Tekna mener en av intensjonene bak bestemmelsene om faste ansettelse er jobbsikkerhet. Da må denne være reell, og Tekna mener det er grunn til å se nærmere på om lovanvendelsen på enkelte institusjoner er i tråd med lovgivers intensjoner.

Det er helt avgjørende for å løse utfordringene knyttet til midlertidighet i universitets- og høyskolesektoren at dette sees i sammenheng med reguleringene som ligger i Lov om statens ansatte (statsansatteloven). Regler knyttet til midlertidige ansettelse for ansatte i universitets- og høyskolesektoren er både regulert i statsansatteloven, og i annen særlovgivning som UH-loven. Det totale regelverket må derfor sees i sammenheng.

Tekna mener Stortinget bør gi regjeringen et oppdrag om å sikre at det i anvendelsen av lov eller forskrift ligger klare begrensninger i muligheten til oppsigelse av fast ansatte når oppdragsfinansiering opphører i tråd med lovgivers intensjon om økt jobbsikkerhet.

Forarbeidene til statsansatteloven sier at dersom eksterne midler bortfaller, vil det medføre saklig grunn for oppsigelse. Videre står det at det er arbeidstakere i den aktuelle stillingen som skal sies opp. Det gjør at oppsigelser på grunn av

bortfall av finansiering behandles annerledes enn andre oppsigelser. Etter Teknas mening gir uttalelser i forarbeidene rom for et "dårligere" stillingsvern. Dette gjør at disse stillingene i praksis oppfattes som midlertidige. Både av den ansatte, men også av omgivelsene rundt. Oppsigelsesvernet til ansatte på eksternt finansierte prosjekter kan som utgangspunkt ikke være dårligere enn andre faste ansatte.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen se på hvordan institusjonene sikrer faste ansatte som jobber i eksternt finansierte prosjekter samme oppsigelsesvern som andre faste ansatte.

Det er tydelige signaler til oss om at det foreligger ulik praksis når det gjelder å opprettholde faste stillinger etter at oppdrag med ekstern finansiering avsluttes, og frem til man har klart å fremskaffe nye midler. Det kommer frem av forarbeidene at finansiering ikke er grunnlag for midlertidighet.

Tekna mener disse uttalelsene i forarbeidene må tas opp og behandles på nytt, med sikte på endring slik at ansatte på eksternt finansierte midler får samme oppsigelsesvern som andre ansatte.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen ha en gjennomgang av praksis på de ulike institusjonene, knyttet til fast ansattes rettigheter mellom oppdrag med ekstern finansiering.

Instituttsektoren ser ut til å ha en annen praksis enn den vi ser i universitets- og høyskolesektoren, både med få oppsigelser, og større grad av faste ansettelser.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen se på hvordan instituttene sikrer fast ansattes lønn i perioder mellom oppdrag med finansiering med eksterne midler.

Spørsmål fra Hege Bae Nyholt (Rødt)

Representanten viser til Teknas skriftlige innspill til komiteen og ber om en utdypende kommentar på vårt punkt om studentvurdering.

Tekna er opptatt av at elev- og studentvurdering skal gi høy rettssikkerhet og bidra til å fremme læring. I tillegg mener vi vurderingsresultatene – med bruk av eksterne sensorer – bidrar til kvalitetsutvikling i skolen. Tekna mener eksamen er en god vurderingsform.

Eksamen er kun én vurderingsform. Det er i dag mange muligheter for å vurdere elever og studenters prestasjoner, vurderinger som bidrar til høy grad av elev-/studentmedvirkning og økt læringsutbytte.

Tekna mener man må se på elevvurdering og eksamen gjennom hele utdanningsløpet. Tekna mener det vil være viktig å trene opp evnen til å

prestere i en eksamenssituasjon gjennom skoleløpet før man starter på høyere utdanning. Tekna mener det ikke vil være riktig å foreslå å avvikle eksamen i grunnskolen, heller ikke i videregående skole. Dette bør heller ikke gjennomføres før man har gjort en vurdering av konsekvensen av en slik omlegging for vurderingsarbeidet i universitets- og høyskolesektoren.

Tekna vil derfor foreslå at Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om elev- og studentvurdering, hvor man ser sammenhengen i utdanningsløpet.

Akademisk ytringsfrihet

Tekna vil gjerne benytte anledningen i lys av saken knyttet til NTNU-rektorens avgang, å komme med innspill til komiteens behandling av akademisk ytringsfrihet. Tekna har publisert en sak om temaet.¹

For Tekna er det svært viktig å understreke at en leder i akademien ikke er som andre ledere. Ytringsfrihet er en bærebjelke i det norske demokratiet, og rammene for akademisk ytringsfrihet er satt på dagsorden. Saken fra NTNU dreier seg om lederskap.

Tekna mener regjeringen må ta tak i hvordan akademiske ledere skal forstå sin rolle og utøve godt lederskap når vitenskapelig ansatte benytter sin rett og plikt til å ytre seg i den offentlige debatten. Tekna mener derfor at Stortinget i sin behandling av loven må adressere behovet for opplæring og veiledning i lovforståelsen av akademisk ytringsfrihet og styringsrett i sektoren.

Tekna ber Stortinget om å tydeliggjøre rammene for akademisk ytringsfrihet.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen igangsette et arbeid for å sikre at ledere i akademiske institusjoner har god innsikt og kompetanse til å forvalte akademisk ytringsfrihet og styringsrett på en måte som ikke svekker akademias troverdighet og autonomi.

Vi ser frem til komiteens innstilling i dette viktige lovarbeidet.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
Generalsekretær

---

¹ <https://www.tekna.no/aktuelt/akademiske-ledere-er-ikke-som-andre-ledere/>